

Çoktan Seçmeli Testlerde Test Güvenliğini Arttıran ve Kısmi Puanlama Sağlayan Sınav Sisteminin Geliştirilmesi

Dr. Öğr. Üyesi Ufuk AKBAŞ

Hasan Kalyoncu Üniversitesi

Bu projenin amacı, çevrimiçi ortamda gerçekleştirilen gözetimsiz sınavlarda yaygın bir şekilde kullanılan çoktan seçmeli testler için test güvenliğini arttıran ve kısmi puanlamanın yapılmasını sağlayan bir sınav sisteminin geliştirilmesidir. Çevrimiçi gözetimsiz sınavlarda soru ve cevapların öğrenciler arasında paylaşılması, test güvenliğini tehdit eden temel unsur olarak ele alınmıştır. Sistem, her bir madde için birden çok olası doğru cevabın ve kullanılması planlanandan daha fazla sayıda çeldiricinin tanımlanmasına imkân sağlamaktadır. Uygulanma aşamasında, olası doğru cevapların biri ile çeldiricilerin üçü rastgele seçilmekte ve öğrencilere sunulmaktadır. Böylece, soru kökü aynı kaldığı için sınavın kapsamında önemli bir farklılaşma olmazken, öğrenciler arasında soru ve cevapların paylaşılmasının test güvenliği üzerindeki olumsuz etkisi azalmaktadır. Farklı uygulama ve puanlama yöntemleri bulunmakla birlikte, çoktan seçmeli testler 1 – 0 şeklinde puanlandıkları takdirde, kavram yanılgısı ve kısmi bilgiye duyarsız kalmaktadır. Çoktan seçmeli testlerde cevaplama davranışlarının incelendiği araştırmalar, kısmi bilgiye işaret eden seçenek elemanın, yaygın kabul edilebilecek bir davranış olduğunu ortaya koymaktadır. Bu durumlara bağlı olarak da çoktan seçmeli testlerin, elemeye dayalı doğru cevap (EDDC) yöntemiyle puanlanması öğrenme düzeyi hakkında daha ayrıntılı bilgi sağlamaktadır. Test güvenliğini arttırmak amacıyla değişen seçenekli çoktan seçmeli maddelerin kullanıldığı; kısmi bilgiyi ve kavram yanılgılarını ortaya çıkarmak amacıyla ise EDDC yöntemiyle puanlamanın yapıldığı çevrimiçi testler, lisans düzeyinde yürütülmekte olan ölçme ve değerlendirme ve bilimsel araştırma yöntemleri derslerinin ara sınavlarında uygulanmıştır. 2020-2021 güz döneminde gerçekleştirilen uygulamalara 224 öğrenci katılmıştır. Bulgular, soru ve cevaplar öğrenciler arasında paylaşılmışsa bile bu paylaşımın test puanlarına yansımadığını; EDDC yöntemi ile tam kavram yanılgısı, kısmi kavram yanılgısı, kısmi bilgi ve tam bilgiye sahip öğrencilerin ayırt edilebileceğini göstermiştir. Kısmi puanlara, geribildirim haritası ile görsellik kazandırılmış ve öğrencilere sağlanacak geribildirim daha isabetli olması hedeflenmiştir. Geribildirim haritasının, madde yazma becerilerini de geliştirecek şekilde kullanılabileceği değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Çevrimiçi gözetimsiz sınav, test güvenliği, elemeye dayalı doğru cevap yöntemi, kısmi bilgi, kavram yanılgısı, geribildirim haritası